

§ 642

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle ELY-keskuksen lausuntopyynnöstä, joka koskee Valtioneuvoston linnan suojelemista rakennusperintölain nojalla ja Museoviraston ehdottamia suojelumääräyksiä

HEL 2021-011354 T 10 03 10

Hankennumero 5264_208

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle:

Museoviraston esitys suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi on perusteltu ja kattava, eikä kaupunkiympäristölautakunnalla ole siihen huomautettavaa.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että rakennuksen suojeleminen lailla rakennusperinnön suojelemisesta turvaa kohteen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot. Rakennusperintölailla suojeleminen on vireillä olevan asemakaavanmuutoksen tavoitteiden mukaista eikä siten haittaa kaavoitusta.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tiia Ettala, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 20511
tii.ettala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 8.10.2021
- 2 Museoviraston lausunto 7.10.2021
- 3 Museoviraston lausunnon liite 1
- 4 Museoviraston lausunnon liite 2
- 5 Museoviraston lausunnon liite 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa suojeluesityksestä ja Museoviraston lausunnosta. Kaupunginkanslia pyytää kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 1.12.2021 mennessä.

Valtioneuvoston linna on suojeltu Helsingin kaupungin aluetta koskevalla valtioneuvoston päätöksellä 18.9.1980 valtion omistamien kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun asetuksen nojalla (278/1965). Asetus on kumottu, mutta päätökset ovat voimassa, kunnes suojelusta on tehty rakennusperintölain mukainen suojelupäätös. Päätös ei sisällä varsinaisia suojelumääräyksiä tai suojelun kohdentamista rakennuksissa, mikä merkitsee sitä, että ne on suojeltu kokonaisuudessaan.

Valtioneuvoston linnan kortteli kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön Senaatintori ympäristöineen (RKY). Korttelia sivuaa etelässä RKY-alue Helsingin Aleksanterinkatu.

Kaavoitustilanne

Helsingin yleiskaavassa (2016) tontti kuuluu Liike- ja palvelukeskustan C1-alueeseen, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Sitä koskevat myös yleiskaavan teemakartan Kulttuuriympäristöt ja pääkartan merkinnät, jotka osoittavat valtakunnallisesti merkittävät maisema- ja kulttuuriympäristökohteet.

Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa nro 12704 (tullut voimaan 19.8.2021) Valtioneuvoston linna sisältyy aluemerkinän ”Keskustan maanalaisen kehittämisen kohdealue” alle. Tonttia sivuaa lisäksi merkintä ”Ohjeelliset suunnitellut liikennetunnelit”.

Voimassa oleva asemakaava nro 8980 on vahvistettu vuonna 1988. Kortteli kuuluu asemakaavassa hallinto- ja virastorakennusten korttelialueeseen. Valtioneuvoston linna sisältyy koko asemakaava-alueutta koskevan aluemerkinän ”s” alle: Historiallisesti, kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas alue, jonka rakennustaiteellisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja ei saa vähentää. Kortteliin kohdistuu lisäksi kohdemerkinnät sr (suojeltava rakennus) ja sk (valtion omistamien kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun asetuksen mukaan suojeltava rakennus). Sr- ja sk-merkinnät on rajattu korttelin rakennusten ulkoseinien mukaisesti, sisäpihasiipi mukaan lukien. Koko asemakaava-alue on osa luokiteltua kiinteää muinaisjäänösalueutta (tunnus 1000006099) ja on rauhoitettu muinaismuistolailalla (295/1963).

Alueella on vireillä kantakaupungin asemakaavojen ajantasaistamistyö, jonka tavoitteena on päivittää ja yhdenmukaistaa osin vanhentuneet asemakaavat. Asemakaavatyön keskeisimpinä tavoitteina on turvata sekä kaupunkikuvallisten kokonaisuuksien että yksittäisten kohteiden tärkeiden arvojen säilyminen ja samalla varmistaa yleiskaavan mukainen kehitys. Kaavaehdotukset laaditaan osissa ja tavoitteena on esitellä ne kaupunkiympäristölautakunnalle arviolta vuosina 2021–2024.

Kulttuurihistorialliset arvot

Valtioneuvoston linnalla on rakennusperintölain (489/2010) 2 §:n tarkoittamaa valtakunnallista merkitystä sekä erityisen merkittävät sisätilat, joiden säilymistä ei voida varmistaa maanäyttö- ja rakennuslain nojalla.

Suunnittelutilanne

Valtioneuvoston linnassa on alkamassa laaja peruskorjaushanke, johon liittyy uudisrakentamista korttelin keskiosaan sekä maanalaista rakentamista. Uudisrakentaminen lisää valtioneuvoston työtilojen määrää ja täydentää työympäristön tilavalikoimaa, erityisesti kokoustiloja ja niihin liittyviä kulkuvyöhykkeitä. Hankesuunnitelmassa esitetty uudisrakentaminen poikkeaa voimassa olevasta asemakaavasta. Uudisrakentaminen kasvattaa korttelin rakennettua kerrosalaa merkittävästi. Korttelin keskelle sijoittuva uudisrakentaminen ja sen maanalaiset ja -päälliset yhteydet edellyttävät pihasiiven eli painotalon ja sen yhdyssiiven purkamista korttelin sisältä.

Valtioneuvoston linnan lisärakentamisen mahdollistavan asemakaavamuutoksen valmistelu on aloitettu. Kaavaan tullaan rajaamaan rakennusperintölain päätöksen mukainen suojelurajaus, jolloin rajauksen kohdentaminen korttelin kadunavasisiipiin tukee kaavan laatimisen tavoitteita. Lisäksi Valtioneuvoston linnan sisätilojen suojelun tarve on huomattava, eikä sitä voida ratkaista asemakaavassa. Tällöin etenkin sisätilojen suojelu rakennusperintölailla on tarkoituksenmukaista, ja näin voidaan varmistua suojelun kohdentumisen ja suojelumääräysten riittävästä yksityiskohtaisuudesta ja kattavuudesta tämän ainutlaatuisen kohteen osalta.

Museoviraston esitys suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi on perusteltu ja kattava, eikä kaupunkiympäristön toimialalla ei ole siihen huomautettavaa.

Kaupunkiympäristön toimiala katsoo, että rakennuksen suojeleminen lailla rakennusperinnön suojelemisesta turvaa kohteen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot. Rakennusperintölailla suojeleminen

on vireillä olevan asemakaavanmuutoksen tavoitteiden mukaista eikä siten haittaa kaavoitusta.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tiia Ettala, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 20511
ttaa.ettala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 8.10.2021
- 2 Museoviraston lausunto 7.10.2021
- 3 Museoviraston lausunnon liite 1
- 4 Museoviraston lausunnon liite 2
- 5 Museoviraston lausunnon liite 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano